

واکنش برخی صفات مورفولوژیکی گیاه دارویی مشگک (*Ducrosia anethifolia* Boiss.) به پرتوتابی اشعه گاما

آرزو بهلولی^۱، بهمن زاهدی*^۲، اکبر کرمی^۳، مهدی زه‌تابیان^۱
دانشجوی کارشناسی ارشد دانشکده کشاورزی، دانشگاه لرستان
استادیار، بخش علوم باغبانی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه لرستان*^۲
استادیار، بخش علوم باغبانی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه شیراز^۳
استادیار، بخش هسته‌ای، دانشکده مکانیک، دانشگاه شیراز^۴
نویسنده مسئول: Zahedik2000@yahoo.com

چکیده

مشگک با نام علمی (*Ducrosia anethifolia* Boiss.) گیاه دارویی دوساله و علفی از خانواده چتریان می‌باشد. پژوهش حاضر به منظور بررسی اثر اشعه گاما بر صفات مورفولوژیکی گیاه مشگک در دانشکده کشاورزی دانشگاه شیراز در سال ۱۳۹۴ و در قالب طرح آزمایشی کاملاً تصادفی با هفت تیمار و در سه تکرار اجرا گردید. برای این منظور، بذرها در فاصله‌ی ۵ سانتی‌متر از یک چشمه‌ی سزیم ۱۳۷ با آهنگ دز ۱۱ سانتی‌گراد بر دقیقه پرتودهی شدند. تیمارها شامل: پرتوهای ۱، ۲/۵، ۵، ۷/۵، ۱۰، ۱۲/۵، ۱۵ گری و نمونه شاهد در نظر گرفته شد. بر اساس جدول مقایسه‌ی میانگین داده‌ها بیشترین وزن بخش هوایی و وزن کل (به ترتیب ۸۳/۲۸ و ۹۱/۶۳) مربوط به تیمار ۱۰ گری بود. به‌غیراز تیمار ۱۵ گری افزایش معنی‌داری در بقیه تیمارها نسبت به شاهد مشاهده شد. بیشترین سطح برگ در تیمار ۱۰ گری (۶/۰۹)، مشاهده شد. پرتودهی در افزایش ارتفاع گیاهان، افزایش قطر ساقه، وزن هوایی، وزن کل و سطح برگ اثرات سازنده‌ای داشت. نتایج پژوهش حاضر نشان داد استفاده از فناوری هسته‌ای و اشعه گاما می‌تواند روی صفات مورفوفیزیولوژیکی مؤثر و در بهبود شاخص‌های رشدی مفید واقع شود. کلمات کلیدی: صفات، پرتوتابی، جهش، اشعه